

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 24 Sept. st. v.
6 Oct. st. n.

Va esi joi si duminica.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 72.

ANUL XVII.

1881.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 2 galbeni.

Suveniri și notițe de călătorie.

(În Transilvania, România și Dobrogea.)

(Urmare.)

Mi-am permis această observație la acest loc pentru a trage atențiunea celor competenți și a-i rugă să considere această cauză ca pe una din cele mai însemnate pentru prosperarea frumoșelor și scumpelor institute din Brașov.

Mi-a părut foarte bine convingându-me cumcă publicul din Brașov desvôltă mult interes față de școalelor. La solemnitatea distribuirii premiilor, sala cea spațioasă a gimnasului era îndesată de public din toate clasele, ceea ce prin Năsăud d. e. această nu se întâmplă.

Iubite cetitoriu! Recunosc, că te-am obosit prę mult cu notițele mele dela Brașov. Încă multe multe aș ave să-ți mai povestesc, dar eu cred cumcă mai bine se le las. Vei fi pôte cu nerăbdare să trec odată Carpații și să-ți povestesc de acolo. Veți chiar așa am pățitu-o și eu, de nu mai grozav. Ți-am spus mai sus, cumcă am fost silit să petrec mai mult în Brașov din cauză, că am trebuit să aștept după pasaport, apoi deu fără de această nu voiam a trece, pentru că nu voiam să pătesc o poznă, adecă să me rentorcă dela Predeal, pentru că acolo se introduse o rigóre neîndatinată cu pasagerii. Mai înainte puteai căpeta dela magistratul său comitatul Brașovului un pasaport provisor. Am cercat și eu prin amicii mei, însă în urmă am trebuit să pun pofta în cuiu.

XIII.

În 29 juniu v. am primit în urmă pasaportul dorit, după ce l'am recuirat de atâte ori pe cale telegrafică. Chiar pe această și eram invitat de amicii mei să ieu parte la o producțiune a reuniunii de cântări ce era împreunată cu danț. Am fost promis a luă parte, însă după ce am primit pașușul de trecere, m'am vędut silit să abdic dela această plăcere, de care mărturisesc că mi-a părut rău.

Am trimis în toate părțile ca să căpët o birjă care să me transpôrte la gară, însă îndeșert, toate erau deja cuprinse. Ce să fac, mi-am comandat o trasură cu loitre, simplă. Și me credeți am făcut bine, căci altcum nu aflam cumcă Brașovul este atât de bine pavat, și cumcă am și eu dinți în gură.

Înainte de plecare mi-am luat ziua bună dela mai mulți amici, pe cari cea mai mare parte i-am aflat în casina românească. Despre această am fost uitat să povestesc ceva. Îmi permit a spune numai pe scurt, cumcă casina română din Brașov pôte rivalisă cu ori ce casină seu casă de lectură. Este în un loc și cu prospect frumos, este bine arangiată, are un număr

forțe frumos de totfelii de foi, cu deosebire însă românesci. Nicăiri nu am vędut atâte foi românesci din România ca aici. Aici am căpetat mai întâiu în localitate publică cafea turcescă. M'aș suprint niște tablouri minunate românesci aduse din România și donate de cătră bravul cetățan român Diamandi Manole.

Am luat adio dela Brașov și am plecat.

Am sosit la gară la 3 $\frac{1}{2}$ ore p. m. unde am aflat întregă familia dlui Iacob Mureșanu care petrecea pe demna matronă nevęsta vestitului erou român dela Grivița, dl major Groza.

Dacă voiesci, iubite cetitoriu, să trecem odată Carpații, pentru a-ți povesti alte lucruri, binevoiesce a me escusă decă voiu fi scurt în descrierea drumului meu până la Predeal. În cupeul meu avui fericirea a cunosce pe un oficier român ce era garnisonat în Brașov și făcea o excursiune până la Predeal. Densul era cunoscut bine cu terenul resp. cu valea Tömöș pe unde călătoriam. Mi-a descris întăriturile făcute în un defileu (strimțore) din această vale de cătră ai nostri la a. 1877 când cu ocasiunea resboiului oriental, când au făcut și la Turnu-Roșu...

Erau trecute 5 cęsuri când am ajuns la gara din Predeal. Predeal se numesce cõma Carpaților ce desparte România de Ardeal. Gara este așeșată pe o tărniță la circa 3500 urme v. înălțime absolută. Stâncile predominantore din acest munte, după cât am putut să le observez sânt gres carpatin de o colóre vinęție și conglomerat. Firesce cumcă timp nu am avut să me depărtez dela gară pentru a face ceva studii. Din Predeal se vęd cele mai frumoșe panorame, se vęd munții carpatini în formele cele mai variante. Ajunși la gară, am trebuit să ne dăm jos, pentru a ne luă bagagiul, a-l predă pentru trenul român, a-l lăsă slugilor dela poliție-finanță, ca să se convingă nu cumva duc lucruri periculose, seu lucruri de contrabandă.

Când m'am dat jos, un simț deosebit a început a furnică prin inimă. Cum s'a virit acest simț și ce voia să facă în pieptul meu, eu știu, însă ve rog pe toți să nu me întrebați.

Dr. A. P. Alexi.

(Va urmă.)

Esposiția română din Sibiu.

XIII.

Literatura și instrucțiunea.

E.

Scieri istorice.

Înainte de a procede la cele-alalte opuri mai strins științifice, să ni se permită încă două trei observațiuni, tot la produsele de pe tērēmul teologic.

Înădins trecurăm cu vederea cărțile liturgice, p. e. cele espuse de tipografia arhidieceșană din Sibiu în compacture elegante, apoi acatistele, diferitele și destul de numeroșele cărți de rugăctuni șcl., cari așșdere se țin de ramul păștorirei sufletesci. Multe, de nu cele mai multe, din aceste făcea la espoșițiunea din Sibiu paradă încă tot în vestimintele sântului Ciril. Ar fi timpul după vr'o două decenie, de când Români în generalitate primiră pentru limba lor literele străbune, se îmbrace și atari sante martire într'un vestmēt mai de bun gust.

Mai memorăm însă „Biografia stului Ioane Crisostom“ de George Pasca, prof. de teologie în Gherla, pentru că ar fi forte de dorit, după părerea noastră, se se înmulțescă în literatură-ne atari biografii, bine scrise. Biografiile sânt recunoscute ca un mijloc eminent de educațiune, pentru copii ca și pentru ômeni mari. Ele, pe lângă varietatea delectătoare a cuprinsului, posedă totodată puterea exemplului, care trage spre imitare. Cine nu scie, câte puteri spiritali se deșteptară și strămutară prin cetitul biografiei bărbaților celebri pe tērēmul bisericesc, ori politic-social, ori cele-alalte?! . . .

Mai memorăm și opul „Istoria revelațiunii divine“ de Gabr. Popu, fost prof. de teol. în Blaș, ieră acum paroc și protopop în Cluș; opul e un soi de introducțiune în S. Scriptură, cu noțiuni de istorie biblică, de esegetică șcl., după cum se introduse în anii ultimi prin seminariile rom.-catolice din monarchia austro-ungară. Apoi „Predicile“, funebrale, de serbători și altele, de diligentele scitior bisericesc, Ioan Papiu, din diecesa Gherlei. Opuri de biterică sacră apărură în timpul mai nou destul de numēroșe în literatura noastră. Mai tôte pățimesc de doi morbi: puțină practicitate, puțin entusiasm în dicțiune. Vedē bine că ambii morbi sânt în legătură, depind unul de altul. Mai puțin dogmatism, sânti părinți! căci blândul nostru popor nu atacă dogmele; din contră mai mult studiu al lipselor lui reali, până și la lipsele de curăție, economisare sēt păstrare, agricultură mai rațională (Ackerbau-Predigten) etc. Atunci, în legătură cu iubirea santei cause a poporului, va veni și inspirațiunea și entusiasmul în dicțiune și propunere.

„Actele sinodali“ de canonicul și directorul gimnasiului din Blaș, Ioane M. Moldovanu, se pot anumēră și sciințelor teologice și istoriografiei peste tot. Dōmne, câte aș avē se spun din incidente acestui op meritos fraților mei români! E de ajuns însă, ca Românu inteligenț și cugetător se se uite numai în giur de sine la ceea ce fac în privința istoriografiei și documentelor și monumentelor istorice națiunile conlocuitoare, spre a ghici, că ce am avē în acest respect și noi de făcut.

Iecă aci „Museum transilvan“ (erdélyi muzeum-egyilet) cu bogatele sale colecțiuni numismatice, archeologice și de tot soiul, astăzi nedispensabili pentru ori-cine se ocupă de istoria Daciei antice; cu colecțiunea baronului Ios. Kemény și ale altor, de diplome, documente și manuscripte istorice privitoare la patriă-ne, și deci mare parte și la istoria noastră. Cu cumpărătōrea acestei colecțiuni neprețuite fericitul Kemény ambiase pe un capitolu rom., dară noi nu o scieurăm prețui. Iecă mai departe „reuniunea istorică a țerei“ (országos történelmi egylet), „reuniunea istorico-archeologică din comitatul Hunedōrei“ și altele asemenea de prin alte părți ale țerei. Iecă și „Siebenbürger Verein für Landeskunde“, museele Bruckenthaliane din Sibiu, cele gimnasiali pre interesanți din Sighișōra și de pe aiurea.

Toți din tôte părțile, Magiari, Sași, Germani, mișcă, lucrēză pe întrecute la desgroparea istoriei, la reînfașșarea trecutului acestor provincie clasice, ce se numia odinōră Dacia vechiă, și formă despre resărit chieia imperiului roman, precum formă și ađi pentru Europa chieia aplanării favoritōre și pacifice a formidabilei

cestiuni orientali. Eruditul străin călătōresc din depărtare spre a cercetă și consultă memoratele musee și colecțiuni. Află de aceste magiare, află săsesci șcl.; numai române nu. Românu în uest respect e străin în patria sa. Ore n'ar fi timpul, timpul suprem, se ne sufulcăm și noi ceva mai cu deadinsul încă și în această privință? Dēcă trecutul nostru ne pōte scusă remăneirea inderetru pe acest tērēm, presintele nu ni o mai pōte scusă, cel puțin. nu în așa mēsură.

Dela cine proveniră și mai provin obiectele lăudatelor musee și colecțiuni? Mare parte le desgropară din rânđa pământului at din pulbera lăđilor cu documente nobilitarie sēt „nemesesci“, le aflară și scōseră la lumina đilei, le vëndură, de cele mai multe ori cu preț de batjocură, chiar Români. N'ar fi putut ore, ca măcar o bună parte din atari manuscripte și documente și monumente istorico-archeologice se fie fost donate ori căștigate, ori cumpērate și se fie aflat loc, aș se afle cel puțin pentru viitor, în cutari musee romănesci?

Necesitatea unei societăți istorico-archeologice române în această patrie deveni ardetōre în đilele noastre. Dinții timpului destruese, timpul nivelēză. Documentele și monumentele trecutului nostru se pierd pe đi ce merge, fie din lipsa de grije, fie din nesciință, fie din nepăsare, și alte asemeni. Istoria ni-o întunecă și întōrtocă cel d'antăiu mēnat-venit după aspirațiunile și tendințele și după capriciile sale politice-sociale. Sē stām dar la pază! Sē veghiām cu neadormire! Astăzi, cu deosebire, o națiune fără istorie duce o vieță numai efemeră. În tot momentul i se pōte subtrage de sub picior tērēmul dreptului de a esistă.

Adevērat, că Areopagul literar rom., Academia română, fece unele îmbucurătōre începuturi pe acest câmp prin misiunile sale istorico-archeologice. Adevērat, că dincōce de Carpați avem „Asociațiunea transilvană pentru literatura și cultura poporului român“. Dară ca acesti fluvii sēt torenți se crescă cum se cade, și se-și aducă și se pōtă produce fruptele sperate și dorite, at necesitate de apele altor riuri și vâlcele sucursali. Recomandăm dară seriōsei meditațiunii a literatorilor noștri, cari se ocupă cu istoria, ideia înființării unei reuniuni istorico-archeologice române a Românilor din Austro-Ungaria. Acesta din motivele enumerate, și din altele, cari aice nu se putură đice și enumēră.

În legatură, ne surprinseră în espoșițiune pre plăcut „Memorialile“ manuscript ale venerandului preot castrens din Viena, Sava Popovicu, espuse în vr'o patru volume. Sântia Sa, după cum sūntem informați, posedē mai multe volume de memoriali de aceste, însemnând acum de vr'o două-đeci de ani încōce đi de đi evenimentele mai momentōse ale vieții sale cum și ale mediului social, în carele trăesce. Lucru demn de tōtă lauda și de imitat. Măcar de ar suscepe și întreprinde cât mai mulți din noi atari lucrări, și delectătōre în sine, și de mare, ba neprețuit folos, ca mijlōce ajutătōre pentru istoriografal viitorului!

Ce n'am da noi astăzi pe asemeni însemnări memoriali, cât de mance, din trecutul nostru mai depărtat! Dară, durere, strămoșii noștri abiă ne lăsară urmele a vr'o două cronologii, ale celei de Verșeț și ale Iancului voda (Ioan Huniade), apoi cronologia bisericeii S. Nicolau din Brașov începēnd dela a. 1492 până cātră mijlocul seclului XVII; ieră la confrății transcarpatini remaseră vre 25 cronice din secl. XVI—XVIII, mai mult at mai puțin abil scrise și mai mult at mai puțin defectuōse. Demetriu Cantemir scusă pe străbunii moldo-români cu acea, că „ei nu s'au pre inđeletnicit cu scrierea istoriei sale, deōrăce ei mai voiea a face fapte mari, decăt a sta de scrisul lor“. Sē-i scusām și noi, atāt pe strămoșii cei dincōce, cât și pe cei din-

colo de Carpați; dară se nu ne mai scusăm și pe noi urmașii.

Scriitorului acestor într-o conversațiune i spunea mai an un Magyar de frunte, că după catastrofa dela Șiria (Világos) dintre insurgenții deportați și împărțiți la regimentele austriace din Italia nu mai puțini de 40 de enși se apucară deodată a scrie timplămintele și peste tot istoria revoluțiunii magiare din 1848—49. Câți ore fecera așa ceva dintre eroii români ai acelor ani furtunoși?! Câți o facem chiar și în presinte?!... Și timpul nu vre să aștepte, fie după nepăsarea, fie după lenea noastră. El fuge nereparabil, acoprint cu vëlul uitării perpetue pôte chiar fapte, documente, adevărinite de cea mai mare însămnătate pentru comportarea-ne din acele memorabili timpuri.

Ci se terminăm cu cele istorice. Importanța cauzei ne fece și așa a ne petrece pôte prē îndelung cu ele.

Mai amintim drept'acea, pe lângă cele de sus, pe lângă „Archivul” de Cipariu, și pe lângă „Istoria regimentului II rom. de graniță” de G. Barițiu, încă „Istoria resbelului oriental” de profesorii năsăudeni dr. A. P. Alexi și Max Popu. Op cu număröse ilustrațiuni și care peste tot în respectul ajustățiunii esteriore e rar în literatura noastră, și șerbeșce spre laudă editorului tipograf Paul Cieslar în Graz. Dară opul are fără îndoieală și intrinsec valöre și merit. Scris într'o limbă de și alésă, totuși fluidă, plăcută, ușoră, și scris cu mare diligență, după sumă de fântăne, documente, rēporturi șel. autentice, el tinde cetitorului pe deasupra încă folosul, că în liniamente scurte i înproșpetă în memorie geografia și istoria popörelor, cari mai direct ori mai indirect participară la drama sângerösă nu demult decursă în rēsăritul Europei. A fost fericită ideia acēsta a autorilor. Scrierea ddlor sale stă neindoit mai pe sus de analogul op elaborat și elucubrat de D. A. Laurian și conșoi. Nu ne simm a dice, că cestiunatul op pôte figură prē bine și pe mēsa de toaletă a dōmnelor și domnișörelor noastre. Le încredințăm, că el le va procură în öre libere distracțiune și amuzantă și utilă.

Dr. Greg. Silași.

Biserica și scōla.

Congresul bisericesc național din Sibiu s'a convocat de cătră Esc. Sa arhiepiscopul și mitropolitul Miron Romanul pe 1/13 octombre.

Congresul din Bucovina. În Bucovina se făcură alegerile pentru congresul bisericesc. Alegătorii și-au strins rēndurile față cu acest act de totă însemnătatea. Conduși de zelosul lor mitropolit, credem că rezultatul este satisfăcător. Ar fi de dorit, ca averile bisericeii ortodoxe române din Bucovina, să ajungă odată a se întrebuință pentru scopuri culturale și bisericesci române, și nu pentru întrebuințarea așeșămintelor străine de desnaționalizare. Congresul, în ajunul căruia ne aflăm, va putē realiză acēstă națională faptă, decă majoritatea va lucră cu energie, și decă mitropolitul Morariu va voi să adaugă în meritele sale pentru biserică și națiune, și podōba neprețuită a acestei fapte!

Esamenul preparandelor în Arad s'a ținut în 3/15 septembre. Douē eleve au fost în cursul I, șapte în cursul II, nouē în cursul III. Lucrurile de mână erau frumöse; deosebit pânzăturile și brodăriile albe meritau laudă. Ele, ca cele mai de lipsă la avut și sărac, la familia inteligintelui și a economului, au și servit ca cinosură la darea calculului.

C e e n o u ?

Sciri personale. Regina ș-a și făcut planul pentru vânătoarea sa din primăvăra viitoare; ierăși va merge

în Irlanda, în comițiatul Meath. — *Mostenitorul de tron Rudolf* în luna lui novembre va merge în Transilvania, unde va face vânătoare prin părțile dela Gurgiu.

Dieta. În ședința de sâmbetă raportorii secțiunilor relatară despre verificarea credenționalelor. Trei nu s'au găsit făcute conform legii, în contra 13 enși s'au dat protest, ceialalți se declarară verificați. În ședința de luni se facură alegerile; președinte se alese Toma Péchy, vice-președinti br. Ioan Kemény și Paul Szontagh, questor Ladislau Kovách, notari: G. Baross, A. Beöthy, Eugen Péchy, Rakovszky, Tibad și Fr. Duka, cel din urmă din stânga estremă, ceialalți din partida guvernamentală; între ei nici un român, nu ca mai de mult, când totdeuna se alegea și câte un român. Dintre croați se va alege unul după ce ei se vor presintă în dietă. Atunci unul din notarii aleși, A. Beöthy, actualul vice-comite al Bihariei, își va depune mandatul.

Zestrea ficei dlui Brătianu. Publicăm cu totă reserva următorea scire, pe care o scōtem din diarele străine. Dl I. C. Brătianu, scriu ele, își mărită fiica după dl G. Cantacuzen, directorul regiei monopolului de tutun și al salinelor. Națiunea română recunoscătore, aflând acēsta, a decis să deie o zestre dēmnă ficei acelui bărbat, care a eliberat România și a înălțat-o la rangul de regat. Zestrea miresei dată de națiune are să fie un milion de lei. Deja s'au adunat două sute de mii. Adunarea restului e sigură, căci toți românii adevărați contribuiesc cu cea mai mare plăcere.

Rosny în București. Publicarăm și noi scirea, că Rosny, președintele institutului etnografic din Franca, petrece în România. Dilele din urmă dēnsul a ajuns la București, unde a fost bine primit. Joi s'era i s'a oferit un banchet în foierul teatrului Național. La acesta participară vr'o trei-deci de persoane, printre cari dnii C. A. Rosetti, Eug. Stănescu, I. Cămpănaș, G. Cămpănaș, C. Stănescu și alții. Dl Urechia a redicat un toast, dl Rosny a răspuns. După banchet s'a dat o reprezentațiune compusă din câteva declamațiuni esecutate de dl Manolescu și de D. A. Romanescu, dl Hübbsch a cântat din vioră o piesă de Vieuxtemps; apoi s'a jucat „Oda la Elisa” de dl Urechia. Reprezentațiunea s'a sfârșit prin jocuri naționale. Vineri, în ședința ordinară a Academiei, dl Rosny, membrul său corespondinte, a vorbit despre légănul scrisorii în vechiul și noul continent.

Societatea de lectură a junimei studiöse rom. dela archigimnasiul r. c. din Cluș, în 24 septembre st. n. pe anul școlastic 1881/82 s'a constituit pe lângă apērătorea Rds. D. protopop local Gavril Popu, în modul următor: președinte s'a ales Vas. Ganu stud. de cl. VIII, notar I. Carșai VII, cassar V. Hangó VI, bibliotecar R. Ramonțai VII, vice-bibliotecar V. Vutca VI. De secretar s'a ales Ioan Ramonțai VIII. „Speranța”, foia Societății va eși sub redactoratul studenților următori: E. Căpușanu VIII, G. Triponu VII și I. Chierechieș VI.

Din Sibiu primim o scrisöre anonimă, care însă este mult mai picantă, decăt să nu o publicăm. Ietă-o dară: „Dle Redactor! V'ați mirat în suvenirile Dv. dela espoșițiune, că din Ungaria și părțile bănatice au vinit așa puțini ömeni la espoșițiune. Se vede, că Dv. n'ați știut, că nu numai de pe acolo, dar și d'aici din loc s'au găsit unii români inteligenți, asupra căroră espoșițiunea noastră n'a făcut nici cea mai mică impresiune, cari nu numai nu s'a ostenit de fel pentru ea, dar abiă au și vizitat-o. Mângăie-se dară lugoșenii, caransebeșenii etc. căci nu numai ei au escelat — prin indiferentism!”

Necrolöge. Vasiliu Vanc de Vanca, paroc în Tiream, comitatul Satumare, diecesa Orăđii mari, a ince-

tat din viață la 30 septembrie, în etate de 64 ani, lăsând în doliu pe soția sa Iuliana nasc. Molnar, și pe alți afini. — *Ioan Brancoviciu*, fost primar al orașului Caransebeș, a repausat la 28 sept.

Sciri scurte. *Bancnotele vechi de 10 fl.* numai până la finea lui septembrie se primiră în circulațiune, de atunci numai la institutele de frunte ale bancii austro-ungare în Viena și Budapesta se mai schimbă. — *Generalul br. de Ramberg*, actualul comandant militar de Poșon, a fost numit comandant general al Croației cu reședința în Zagabria. — *Din comitatul Brasiov* în anul acesta „numai” șese-spre-dece enși s'au mutat în România. — *La Pászto*, o comună în Ungaria de sus, se fac foarte mari agitațiuni în contra jidanilor, cari înședat cer apărare la autoritate. — *Reuniunea invetiatorilor* din Timișoara va arangia la 12 oct. un concert urmat de joc. — *Intre Valcani și Mocrin* niște făcători de rele au jefuit trenul de povară; aceste stațiuni se află pe linia Seghedin-Timișoara. — *Principele Ypsilanti*, unul din ginerii repausatului br. Sina, a pierdut în jocul hasard de cărți mai multe milioane de franci, încât a fost silit să vândă o parte din moșiile soției sale. — *Tigani din Ungaria* umblă în așa număr mare prin Țiria, încât dieta de acolo a trebuit să ia măsuri aspre pentru impedecarea acestei invasiuni neplăcute. — *Guvernul* probabilmente va cere indemnitate pe două luni, căci bugetul anului viitor nu se va putea vota până la finea anului curent. — *În dieta Croației* asemenea s'a întâmplat un scandal mare, la verificare deputatul Starcević a zis: „Aici avem d'a face cu hoți”, ceea ce a produs mare tulburare. — *Din Clusiu* se scrie, că dintre jefuitoarii judeului de Mărișel 16 enși s'au și prins, și 4 din ei au făcut o măr-turisire detaiată.

Sciri din România. *Respunsul regelui* la depeșă: „Vă mulțămesc pentru sentimentele voștre de dragoste și credință. Ele sunt scumpe inimii mele, pentru că tinerețea este chemată a păstra neatinsă frumoasa moștenire câștigată prin laboare, prin perseverență și în-tărită prin vitejia armatei”. — *La Iași* a nins într'una din nopțile trecute dela 12 ore până la 11 din zi, ca în lunile de iernă; la 4 ore după ce a stat ninsorea, zăpada tot se mai vedea pe vîile ce încungtură Iașul. — *La Craiova* a avut loc în 14/26 septembrie un banchet militar, cu ocaziunea decorării drapelului batalionului II de vânători, decorare ce i s'a convenit pentru faptele meritorii de vitejiile sale din timpul campaniei trecute, dat de corpul ofițierilor aceluși batalion. — *Di Cohen*, cunoscutul compozitor român, a fost numit profesor de muzică la asilul „Elena Dómna”, în locul dlui G. Ștefanescu, care s'a retras. — *Principele Jerom Napoleon* a sosit joi seara la București, venind din Constantinopole; la gară a fost primit de prefectul poliției, pe care principele l'a întrebat despre sănătatea regelui și a reginei, precum și despre dnii Rosetti și Brătianu, cari amândoi i-au făcut și vizită; în demința următoare principele s'a depărtat. — *Republica elvetiana* a înființat două consulate în România, unul la București, celalalt la Galați. — *Di Alesandru Papadopol-Calimachi* s'a numit în calitate de comisar general român pentru constatarea pagubelor aduse de armatele imperiale ruse. — *Carpații* sînt albi, căci în toate părțile a nins, în Galiția este zăpadă peste totă țera. — *Un nou diuar frances* va să apară la București, purtând numele: „Gazette de Roumanie” și eșind în toate zilele. — *Ministerul instrucțiunii publice* va publică o dare de seamă despre conferințele ce au ținut revisorii școlari cu învățătorii rurali; darea de seamă va fi însoțită și de o

notă statistică asupra școlilor rurale. — *Louis Ulbach*, celebrul romancier frances, invitat de dl Rosetti, a mers după încheierea congresului literar din Viena la București. — *La conservatorul din Iași* s'a înscris în anul acesta 127 elevi și eleve la diferite cursuri; în total conservatorul numeră 200 elevi și eleve și 10 profesori. — *Patru studenți* s'au trimis de către ministerul de resbel, spre a studii patru ani la școala navală din Brest în Francia. — *Ministrul de interne* a adresat o telegramă prefectilor de județe, spre a-i respunde câte cărcumi sînt în plasa lor, numele cărciumarului, naționalitatea căreia aparține. — *„Concordia Română”* va arangia o expozițiune națională și în anul viitor, care promite a fi mult mai frumoasă decât cea de anul acesta, căci comisiunea a început a lucra de pe acum. — *Revisorii școlari* sînt convocați din totă țera la București; ministrul instrucțiunii voiesce ca prin mijlocul conferințelor ce se vor ține să se stabilească în sistema învățămîntului primar o uniformitate completă. — *Di Emil Ghica*, primul secretar al legațiunii la Paris, este numit agent diplomatic în Bulgaria. — *Principesa Elena Cuza*, văduva repausatului Domn al României, petrecînd vîra la moșia sa Ruginosa, se va rentorci la Paris cu fiii sei Dimitrie și Alesandru, cari își fac acolo studiile. — *Di I. Nadejde* se distituie din postul de profesor la liceul din Iași, din cauza că propagă printre școlari idei ateiste și socialiste. — *Bene-Merenti* cl. II s'au mai acordat și dlor Șt. Vîrgoliciu, G. D. Teodorescu, A. Vizanti, A. G. Suțu, G. Ștefanescu, A. Flechtenmacher, T. Burada, Șt. Sichleanu, Burla, G. Mărianu, N. Ținc, I. Slaviciu, Candela, dr. Popoviciu. — *Di Al. Candiano-Popescu* a primit autorizațiunea d'a primi și purta însemnele ordinului Francisc Iosif în gradul de comandor. — *Delegati ai guvernului* s'au numit: la congresul geografic internațional dl Obedenar, la congresul geologic internațional dl G. Ștefanescu. — *Iulian Klatzko*, eminentele scriitor politic dela „Revue des Deux Mondes” petrece la București, unde la legațiunea austriacă se dete în onóra lui un prânz la care luară parte mai multe persoane politice. — *Directia operei italiene din București* a făcut două achizițiuni foarte bune, angajînd pe celebra primadonă Maria Wilt, cântatrice a curții imperiale din Viena, și pe dșora Maria Stolzmann, primadonă operei italiene dela teatrul imperial din Varșovia. — *În orasiul Severin* se instituie o societate pentru formarea unui muzeu istoric în care să se stringă anticități de care acel județ e plin. — *Societatea de construcțiuni* și lucrări publice a început operațiunile sale; societatea de credit mobiliar român nu va începe să lucreze de cât la 1/13 octombrie. — *Directiunea calei ferate române*, întimpinînd ore-care greutăți din lipsa lucrătorilor speciali indigeni, dorește să mai înființeze o școlă de ucenici, pe lângă școala de mecanică dela Herăstrău. — *Majoritatea comisiei camerii*, pentru modificarea organizării magistraturei, s'a pronunțat pentru principiul electivității; dnii C. Boerescu și Mărzescu au fost contra.

Sciri străine. *Românii din Turtukaia*, cărora guvernul bulgar le-au refusat învoirea de a deschide o școlă română, s'au adresat direct și prin telegraf către regele României pentru a-l ruga să intervie în favoarea deschiderii școlei din Turtukaia. — *Regele Spaniei* va ave, precum se crede, la 16 sînt 17 octombrie, o întrevedere cu regele Portugaliei la Cáceras. — *Regele Italiei* de sigur va ave o întrevedere cu împăratul Francisc Iosif.

Proprietar, redactor răspundător și editor:
IOSIF VULCANU.